

## หลักสูตรฝึกอบรมประชาชน

หลักสูตร สร้างเสริมคุณธรรมนำชีวิต พัฒนาจิตด้วยวิถีพุทธ (จำนวน ๕ ชั่วโมง)

สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดมหาสารคาม

.....

กิจกรรม ☒ การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต

กิจกรรม ☐ การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

☐ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

\*\*\*\*\*

### ความเป็นมา

เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความเจริญรุ่งเรือง ทางประเพณีและวัฒนธรรมตั้งแต่อดีต มีวันสำคัญทางพระพุทธศาสนาต่าง ๆ มากมายที่ยึดถือปฏิบัติมาช้านานสืบทอดกันมา แต่ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วทางด้านวัตถุ ส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมประเพณีอันดีงาม คนส่วนใหญ่ขาดความสนใจและไม่เห็นความสำคัญ ขาดจิตสำนึกในการเป็นผู้ให้ เพราะในสังคมไทยปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการแข่งขัน และรับวัฒนธรรมของชาติตะวันตกได้ง่าย การนำหลักคุณธรรมจริยธรรมไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน “คนที่ประมาทใน เบื้องแรก แต่หลังไม่ประมาท ยังจะทำให้โลกสว่างไสวได้ดังพระจันทร์พ้นเมฆหมอกแล้ว” ซึ่งหลักคำสอนทาง พระพุทธศาสนา ดังกล่าว สามารถนำมาใช้ในการดำรงตนหรือแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เข้ามารุมเร้าภายในจิตใจ และที่สำคัญที่สุด คือ ความเป็นปัจเจกบุคคลในสังคมสูงขึ้น และศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอเขียงยืน เป็นสถานศึกษา ของสถานศึกษานั้นโดยมีจุดเน้นที่สำคัญ คือ การนำหลักธรรมมาใช้ในการพัฒนาผู้เรียนโดยรวมของสถานศึกษา ซึ่งอาจเป็นการเรียนการสอนในภาพรวมของหลักสูตรสถานศึกษา หรือ การจัดเป็นระบบวิถีชีวิตในสถานศึกษาของผู้เรียนส่วนใหญ่

สำนักงาน กศน. ส่งเสริมให้มีการจัดการศึกษาเพื่อเสริมสร้างความมั่นคง การสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องในการปกครองระบอบประชาธิปไตย การเรียนรู้ที่ปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม สร้างวินัย จิตสาธารณะ อุดมการณ์ความยึดมั่นในสถาบันหลักของชาติ การเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของชาติและท้องถิ่น เสริมสร้างวิถีชีวิตความเป็นพลเมืองและมีศีลธรรมที่เข้มแข็ง รวมถึงการมีจิตอาสา โดยผ่านกิจกรรมต่าง ๆ ที่เป็นการเพิ่มทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ทักษะความคิดสร้างสรรค์ การคิดวิเคราะห์ การตัดสินใจ การสื่อสารระหว่างบุคคล การเตรียมความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เหมาะสมกับวัยของผู้เรียน ควบคู่กันไปกับการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ของท้องถิ่น

### หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่มุ่งส่งเสริมพัฒนาทักษะชีวิตสำหรับประชาชน
๒. เป็นหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบท และความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย
๓. เป็นหลักสูตรที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง ชุมชน สังคม

## จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถนำหลักคุณธรรม จริยธรรมและหลักธรรมทางพระพุทธศาสนามาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองได้อย่างเหมาะสม
๒. เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณธรรมอัตลักษณ์ของสถานศึกษา
๓. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา

## ระยะเวลา

หลักสูตรการสร้างเสริมคุณธรรมนำชีวิต พัฒนาจิตด้วยวิถีพุทธ จำนวน ๕ ชั่วโมง

- ภาคทฤษฎี จำนวน ๒ ชั่วโมง
- ภาคปฏิบัติ จำนวน ๓ ชั่วโมง

## แหล่งเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียน

หลักสูตรการสร้างเสริมพัฒนาประชาธิปไตยกับการเลือกตั้ง มีสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายดังนี้

๑. ศึกษาจากเอกสาร/ใบความรู้
๒. ศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ในชุมชน/วิทยาการ/ภูมิปัญญาท้องถิ่น
๓. อินเทอร์เน็ต
๔. สื่ออิเล็กทรอนิกส์
๕. ใบงาน
๖. แบบบันทึกข้อมูลการเรียนรู้

## วิธีการฝึกอบรม

- บรรยาย/อภิปราย

## การวัดผลประเมินผล

หลักสูตรการสร้างเสริมคุณธรรมนำชีวิต พัฒนาจิตด้วยวิถีพุทธ มีการวัดผลและประเมินผลดังนี้

๑. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ การรับรู้ การมีส่วนร่วมและการปฏิบัติ
๒. การประเมินผลจากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ

## เงื่อนไขการผ่านการฝึกอบรม

๑. มีเวลาฝึกอบรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลประเมินผ่านตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐

## เอกสารหลักฐานการผ่านการฝึกอบรม

- ๑.หลักฐานการประเมินผล
- ๒.ทะเบียนคุมวุฒิบัตร
- ๓.วุฒิบัตรการศึกษา ออกโดยสถานศึกษา

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการสร้างเสริมคุณธรรมนำชีวิต พัฒนาจิตด้วยวิถีพุทธ

| เรื่อง                                                                                                                | จุดประสงค์การเรียนรู้                                                                                                                                                                                                                                                            | เนื้อหา                                                                                                                                                             | การจัดกระบวนการเรียนรู้                                                                                                                | ชั่วโมง |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|-----------|
|                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                        | ทฤษฎี   | ปฏิบัติ   |
| ๑.ประวัติความเป็นมา ความหมาย/ความสำคัญของการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การสร้างเสริมคุณธรรมนำชีวิต พัฒนาจิตด้วยวิถีพุทธ | เพื่อให้ประชาชนทราบถึงประวัติความเป็นมา/ความหมาย/ความสำคัญของการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การสร้างเสริมคุณธรรมนำชีวิต พัฒนาจิตด้วยวิถีพุทธ                                                                                                                                        | - ประวัติความเป็นมาคุณธรรม จริยธรรม<br>- ภาพรวม การสร้างเสริมคุณธรรมนำชีวิต พัฒนาจิตด้วยวิถีพุทธ                                                                    | ๑. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจาก เอกสาร/ใบความรู้<br>๒. วิทยากรให้ความรู้<br>๓.ผู้เข้าร่วมกิจกรรมอภิปราย<br>๔.สรุปกิจกรรมการเรียนรู้/ประเมินผล | ๓๐ นาที | ๓๐ นาที   |
| ๒. คุณธรรม จริยธรรม การสร้างเสริมคุณธรรมนำชีวิต พัฒนาจิตด้วยวิถีพุทธ                                                  | มีความรู้ความเข้าใจการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การสร้างเสริมคุณธรรมนำชีวิต พัฒนาจิตด้วยวิถีพุทธ<br>- มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวทางการปฏิบัติตนตามหลักธรรมคำสอน<br>-สามารถอธิบายความสำคัญของการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม การสร้างเสริมคุณธรรมนำชีวิต พัฒนาจิตด้วยวิถีพุทธได้ | ๑. สาระสำคัญการสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม นำชีวิต พัฒนาจิตด้วยวิถีพุทธ<br>๒.ความสำคัญของการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมการสร้างเสริมคุณธรรมนำชีวิต พัฒนาจิตด้วยวิถีพุทธ |                                                                                                                                        | ๓๐ นาที | ๑ ชั่วโมง |

รายละเอียดโครงสร้างหลักสูตรการส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยกับการเลือกตั้ง

| เรื่อง                                                                                           | จุดประสงค์การเรียนรู้                                                                                                           | เนื้อหา                                                                                                           | การจัดกระบวนการเรียนรู้                                                                                                                                          | ชั่วโมง |         |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
|                                                                                                  |                                                                                                                                 |                                                                                                                   |                                                                                                                                                                  | ทฤษฎี   | ปฏิบัติ |
| ๓. การพัฒนาจิตด้วยวิถิปุทธ                                                                       | -มีความรู้ความเข้าใจในการนำการพัฒนาจิตด้วยวิถิปุทธ มาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน<br>-สามารถพัฒนาจิตใจให้คิดดีทำดีตามแบบอย่างวิถิปุทธ | ๑.การนำการพัฒนาจิตด้วยวิถิปุทธมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน<br>๒.การนำการพัฒนาจิตด้วยวิถิปุทธมาพัฒนาจิตใจให้คิดดีทำดี  | ๑. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจาก เอกสาร/ใบความรู้<br>๒. วิทยากรให้ความรู้ภาคทฤษฎี<br>๓.ผู้เข้าร่วมกิจกรรมระดมสมอง/อภิปรายประเด็นปัญหา                                    | ๓๐ นาที | ๓๐ นาที |
| ๔.การนำหลักธรรมคำสอนไปประยุกต์ใช้                                                                | - มีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงการนำหลักธรรมคำสั่งสอนไปประยุกต์ใช้                                                          | ๑. หลักธรรมคำสอนในชีวิตประจำวัน<br>๒. คำสอนทางพระพุทธศาสนา                                                        | ๔.นำเสนอปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา<br>๕.สรุปกิจกรรมการเรียนรู้/ประเมินผล                                                                                          | ๓๐ นาที | ๓๐ นาที |
| ๕.การนำคุณธรรมจริยธรรม การสร้างเสริมคุณธรรมนำชีวิต พัฒนาจิตด้วยวิถิปุทธ ไปปรับใช้ในชีวิตประจำวัน | -มีความรู้ความเข้าใจ สามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้                                                                        | ๑.คุณธรรมจริยธรรม การสร้างเสริมคุณธรรมนำชีวิต พัฒนาจิตด้วยวิถิปุทธสามารถนำมาปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างเหมาะสม | ๑. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลจากเอกสาร/ใบความรู้<br>๒.วิทยากรให้ความรู้ภาคทฤษฎี<br>๓.ผู้เข้าร่วมกิจกรรมระดมสมอง/อภิปรายประเด็นปัญหา<br>๔.นำเสนอปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหา |         | ๓๐ นาที |